

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

14 лютого 2025 р. Запоріжжя

№ 35-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці
в НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОНУ від 26.12.2017 р., № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка» затвердженого наказом ректора від 29.07.24 р., № 142-А.,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкції з охорони праці:

1. Кафедра кримінального, цивільного та міжнародного права

- Інструкція з охорони праці № 535-ОП для викладачів кафедри КЦМП;
- Інструкція з охорони праці № 536-ОП для співробітників кафедри КЦМП;

1.2 Кафедра філософії

- Інструкція з охорони праці № 537-ОП для викладачів кафедри філософії;
- Інструкція з охорони праці № 538-ОП для користувачів персональних ЕОМ кафедри філософії;

2. Начальнику ІОЦ Андрію САВЧУКУ розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці».

3. Контроль за виконанням цього наказу покладаю на проректора з АГР Миколу ЧЕЧЕЛЯ.

Ректор

Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор АГР

Микола ЧЕЧЕЛЬ

_____ 2025р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

_____ 2025р.

УДОВЕНКО 2-25

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 535
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Затверджено

наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка» № 35-А

від «14» квітня 2025 року

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 535[→]
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для викладачів кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права (вимоги охорони праці для викладачів окремих кафедр, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях).

1.2 Вимоги даної інструкції є обов'язковими для дотримання викладачами кафедри конституційного, адміністративного та трудового права.

1.3 Невиконання вимог даної інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисциплін і правил внутрішнього розпорядку працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності у відповідності до законодавства України.

1.4 Вимоги до викладачів:

- до роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;

- на робочому місці викладачі проходять первинний інструктаж і проходить навчання з охорони праці у відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;

- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити не рідше одного разу на 6 місяців;

Крім того, при необхідності з викладачами проводяться інструктажі:

- позаплановий (за розпорядження або наказом службою ЦЗ,П,ТБ,ОП та ВО);
- цільовий (коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю).

Первинний, повторний цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводить завідувач кафедрою. Результати проведеного інструктажу відображаються у «Журналі реєстрації інструктажів з охорони праці для працівників».

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного) заняття;
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захарашувати проходи і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу у нетверезому стані.

Паління в університеті заборонено наказом Міністерства освіти і науки України від **08.11.2004 р. № 855**

1.5 Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.6 Викладач зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.7 Про кожний нещасний випадок (травма, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а потім—службу ЦЗ,П,ТБ,ОП та ВО, зберегти для розслідування обстановки на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.8 Бути надзвичайно уважним при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.9 При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.10 Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.11 Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане).

2.2 Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3 Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4 Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедрою.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2 Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні передбаченому розкладом занять.

3.3 Забороняється:

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишити без нагляду обладнання, що працює;

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учбового процесу.

Викладачі повинні:

- зберігати чистоту приміщення;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу допомогу.

3.4 Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);

- припинення подачі електроенергії, при появі запаху диму та ін.

3.5 В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети,

які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1 Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2 Привести в порядок робоче місце.
- 4.3 Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4 Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.
- 4.5 В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати співробітника ремонтної служби університету за номерами телефонів 3-37, 3-57, 2-04, 2-94 та службу охорони та зв'язку - 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи по ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з Загальнооб'єктовою інструкцією № 1-ПБ. При пожежі зателефонувати 9-101, 3-10. Провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце:

- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу (9-103), повідомити про випадок завідувача кафедри та службу ЦЗП,ТБ,ОП та ВО.

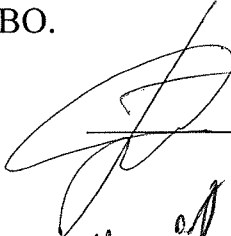
Завідувач кафедри КЦМП

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Начальник юридичного відділу

Декан юридичного факультету

Тетяна ЛЕОНЕНКО

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДЄСВ

Юрій ФІЛЕЙ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 536
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ

кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Затверджено
наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка» № 35-А
від «14» лютого 2025 року

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 536
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ

кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для співробітників кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права (вимоги охорони праці для співробітників окремих кафедр, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях).

1.2 Вимоги даної інструкції є обов'язковими для дотримання співробітниками кафедри конституційного, адміністративного та трудового права.

1.3 Невиконання вимог даної інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисциплін і правил внутрішнього розпорядку працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні співробітники притягуються до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності у відповідності до законодавства України.

1.4 Вимоги до співробітників:

- до роботи допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;

- на робочому місці співробітники проходять первинний інструктаж і проходить навчання з охорони праці у відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;

- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці співробітник повинен проходити не рідше одного разу на 6 місяців;

Крім того, при необхідності зі співробітниками проводяться інструктажі:

- позаплановий (за розпорядження або наказом служби ЦЗ,П,ТБ,ОП та ВО);
- - цільовий (коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю).

Первинний, повторний цільовий та позаплановий інструктажі зі співробітниками проводить завідувач кафедрою. Результати проведеного інструктажу відображаються у «Журналі реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місті для працівників».

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного) заняття;
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захаращувати проходи і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу у нетверезому стані.

Паління в університеті заборонено наказом Міністерства освіти і науки України.

1.5 Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити співробітника з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.6 Співробітник зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.7 Про кожний нещасний випадок (травма, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а потім службу ЦЗ,П,ТБ,ОП та ВО зберегти для розслідування обстановки на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.8 Бути надзвичайно уважним при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.9 При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.10 Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.11 Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане).

2.2 Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3 Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4 Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедрою.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2 Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні передбаченому розкладом занять.

3.3 Забороняється:

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишити без нагляду обладнання, що працює;

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учбового процесу.

Співробітники повинні:

- зберігати чистоту приміщення;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу допомогу.

3.4 Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);

- припинення подачі електроенергії, при появі запаху диму та ін.

3.5 В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети,

які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1 Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2 Привести в порядок робоче місце.
- 4.3 Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4 Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.
- 4.5 В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. співробітник зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати співробітника ремонтної служби університету за номерами телефонів 3-37, 3-57, 2-04, 2-94 та службу охорони та зв'язку - 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи по ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з Загальнооб'єктовою інструкцією № 1-ПБ в НУ «Запорізька політехніка». При пожежі зателефонувати 9-101, 3-10. Провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце:

- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу (9-103), повідомити про випадок завідувача кафедри та службу ЦЗ,П,ТБ,ОП та ВО.

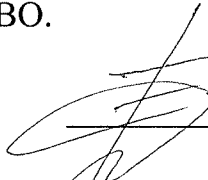
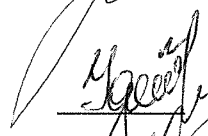

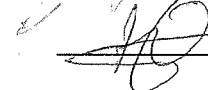
Завідувач кафедри КЦМП

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Начальник юридичного відділу

Декан юридичного факультету

 Тетяна ЛЕОНЕНКО
 Тетяна УДОВЕНКО
 Максим ДЕСЬВ
 Юрій ФІЛЕЙ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 537

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
кафедри філософії

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
НАКАЗ РЕКТОРА
НУ «Запорізька політехніка»
«14» лютого 2025 р. № 35-А

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 537

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
кафедри філософії

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх викладачів університету. Спеціальні вимоги охорони праці для викладачів окремих кафедр, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.

1.2. Вимоги даної інструкції обов'язкові для викладачів кафедри.

1.3. Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності у відповідності із законодавством України.

1.4. Вимоги до викладачів:

- на робочому місці викладач проходить первинний інструктаж і проходить навчання з охорони праці у відповідності до "Положення про навчання з питань охорони праці", що діє в університеті;

- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити 1 раз на 6 місяців;

- періодичні медичні огляди проходять викладачі, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин - у відповідності до "Положення про медичний огляд працівників окремих категорій", затвердженого наказом Міністра охорони здоров'я України.

Крім того, при необхідності, з викладачами проводяться інструктажі:

- позаплановий, за розпорядженням та наказу служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;

- цільовий, коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю (професією).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводять завідувачі кафедр. Результати проведеного інструктажу записуються в "Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників".

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;

- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;

- захарашувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;

- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані;

Для забезпечення вимог пожежо- та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті заборонено наказом Міністра освіти і науки України №855, від 08.11.2004р.

1.5. Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.6. Викладач зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.7. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або свідок повинні негайно повідомити свого завідувача кафедри, а останній - ректора та відділ охорони праці, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.8. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету, так і за його межами.

1.9. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розмішувати квіти в верхній частині вікон.

1.10. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.11. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння;

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедри.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку.

3.3. Викладач при виявленні несправностей в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування

повинен повідомити кваліфікованих фахівців, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт.

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;
- працювати без належного освітлення робочого місця;
- залишати без нагляду обладнання, що працює;
- включати та виключати обладнання, роботу на якому не доручена;
- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами.

Викладачі повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;
- знати місце знаходження аптечки;
- вміти надати першу медичну допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.6. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);
- припиненні подачі електроенергії, виникненні запаху диму тощо;
- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.7. В разі, коли працівники залучаються до роботи з переміщення меблів чи інвентарю (або керують такими роботами), їм необхідно:

- зняти з поверхні предмети, які можуть впасти при переміщенні;
- не допускати до виконання цих робіт осіб, які не мають права піднімати вагу;
- дотримуватись допустимих норм підняття ваги.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити всі електроспоживачі.

4.2. Привести в порядок робоче місце.

4.3. Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.4. Закрити приміщення і здати його під охорону.

4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі тощо викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці;

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами 3-95, 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі тощо необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри та головного енергетика за телефонами 3-57, 3-95;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загоряння і застосувати заходи з ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з загальною об'єктовою інструкцією – 1ПБ з пожежної безпеки;

- вжити заходів до евакуації людей, зателефонувати за наступними номерами – 9-101, 3-10;

- провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце;

- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу медичну допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу,

- повідомити про випадок завідувача кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

Завідувач кафедри філософії

Ольга БОНДАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

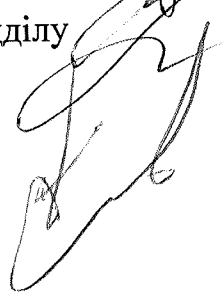

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

В.о. декана ГФ

Микола ДЄДКОВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 538

ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ БОМ
кафедри філософії

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
НАКАЗ РЕКТОРА
НУ «Запорізька політехніка»
«14» лютого 2025р. № 35-А

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 538

ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ
кафедри філософії

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкцією розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ЕОМ, що працюють із дисплеями, а також Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин. Вимоги цієї інструкції поширюються на всі комп'ютерні класи і робочі місця, обладнані персональним ЕОМ в університеті;

1.2. Особи, що працюють у якості операторів ПЕОМ, крім цієї інструкції, повинні знати:

- а) інструкцію з протипожежної безпеки;
- б) правила особистої гігієни;
- в) правила надання першої (медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.3. До самостійної роботи в якості оператора ПЕОМ допускаються особи, що пройшли інструктаж з охорони праці. Інструктаж проводить безпосередньо керівник кафедри. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

1.4. Знання перевіряє особа, що проводила інструктаж. Про проведення інструктажу і допуск до роботи особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язковий підпис особи, яка інструктується, і того, хто інструктує. Журнали інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

Користувачі ПЕОМ не повинні самостійно розкривати блоки комп'ютера.

1.5. При роботі на ПЕОМ можуть виникнути наступні небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПЕОМ;
- перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь у ЗОНІ відеотерміналів (ВДТ);
- наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольної схеми блоку живлення відеотерміналу;
- рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.

1.6 Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПЕОМ і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин:

- а) захист від можливого дотику до струмопровідних частин;
- б) застосування заземлення пристроїв ПЕОМ;
- в) раціональне розташування відеомоніторів відносно джерел освітленості (як штучних, так і природних);
- г) провітрювання приміщень і щоденне вологе прибирання приміщень;

- д) навчання працівника правилам безпечної роботи з відеотерміналом ПЕОМ;
- е) неухильне дотримання заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.

1.7. Приміщення з ПЕОМ повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравостей між природним світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими /напівматовими/.

1.8. Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:

а) оператору перебувати не ближче 0,5 м від екрана власного дисплея і не ближче 1,2 м від задніх стінок інших дисплеїв;

б) у приміщеннях із дисплеями проводити щоденне вологе прибирання і не рідше одного разу за зміну витирати екран.

1.9. Робоче місце користувача ПЕОМ повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДСТУ 8604: 2015 "Робоче місце при виконанні робіт у положенні сидячи. Загальні ергономічні вимоги":

а) конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу;

б) часто використовувані предмети праці й органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні;

в) під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині - 500 мм, по глибині - 650 мм;

г) на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;

д) поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.10. Монітори ПЕОМ повинні розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін і не менш 1.5 між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до одного.

1.11. На одного працюючого з ПЕОМ повинно припадати не менше 6,0 кв. м. площі і не менше 19,5 куб. м. об'єму робочого приміщення.

1.12. Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинно виключати попадання в очі прямого світла.

1.13. Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьохконтактні.

1.14. Забороняється експлуатація ПЕОМ без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.15. Користувач ПЕОМ повинен:

- а) виконувати тільки доручені йому керівником роботи;
- б) виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника робіт;
- в) пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників;
- г) помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;
- д) протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захаращувати його і проходи до нього;
- ж) знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

1.16. Користувач ПЕОМ не повинен:

- а) виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;
- б) вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;
- в) відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;
- г) працювати на несправному устаткуванні;
- д) торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти,

1.17. За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ.

2.1. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажною схемою.

2.2. Перевірити;

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;
- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПЕОМ;
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.

2.3. Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу "Дисплей":

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 - 800 мм;
- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

2.4. Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі), клавіатуру (для зниження рівня статичної електрики), зовнішньої поверхні екрана дисплея.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ.

3.1 Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220V переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПЕОМ знаходяться в положенні "виключено", а корпуси пристроїв заземлені (зануленні).

3.2 Після підключення пристроїв ПЕОМ до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екран ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3.3 Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.

3.4 Забороняється залишати ПЕОМ під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

3.5 Забороняється від'єднання / приєднання / будь-яких пристроїв і кабелів ПЕОМ увімкнутому в електромережу комп'ютері.

3.6 Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПЕОМ тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення, справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

3.7 Вимкнути ВТ (відеотермінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

3.8 При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ негайно вимкнути апаратуру, удруге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.

3.9 Режим праці і відпочинку користувачів /операторів/, безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години - на 15 хвилин.

3.10. Кількість мікропауз /тривалістю до 1 хвилини/ регулюється індивідуально.

3.11. Кількість оброблюваних символів (або знаків на ВТ) не повинна перевищувати 30 тисяч за 4 години роботи.

3.12. Форми й зміст перерв можуть бути різні: виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

4. ВИМОГА БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.

4.1 Встановити у положення "виключено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали;

4.2 Зробити вологе прибирання робочого місця;

4.3 Про всі несправності доповісти керівнику робіт;

4.4 Виключити загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць;

4.5 Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

5.1 При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не вмикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ, а у випадку пожежі – зателефонувати – 9-101, 3-10.

5.2 Покинути небезпечну зону і вжити заходів щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника, або пакетного вимикача на електрощиті приміщення, а у випадку пожежі - і приточно-витяжну вентиляцію).

5.3 Повідомити про те, що трапилося, свого керівника.

5.4. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий повинен сповістити про це безпосередньо керівника робіт і вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

5.5 При нещасних випадках надати таку долікарську допомогу постраждалим:

- при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) - робіть штучне дихання "рот в рот" і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги);

- при пораненні - накладіть стерильну пов'язку;

- при кровотечі - рану закрийте стерильною пов'язкою і тримайте у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилася, пов'язку закріпіть бинтом;

- при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях - забезпечте спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла.

У всіх випадках після надання першої допомоги постраждалого надішліть до медпункту, або викличте лікаря.

Завідувач кафедри філософії

Ольга БОНДАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

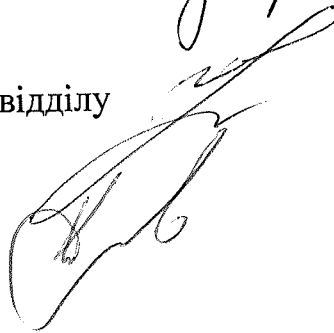

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

В.о. декана ГФ

Микола ДЄДКОВ